84. številka. Ljubljana, v petek 15. aprila. XX. leto, 1887.

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanja na dom računa se po 10 kr. za meec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznamilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnišvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Tajnikovo poročilo o delovanji „Matice Slovenske“.

v dobi od 28. aprila 1886 — 13. aprila 1887.

Doba od zadnjega rednega velicega zbora zvršila se je za naše društvo precej ugodno V mirnih sejah je reševal odbor predmete, ki so se tikali v pretečeni dobi društvenega življenja in obstanka. V zmislu društvenih pravil sta v ta namen sestavljena odseka, gospodarski in pa književni, v prvi vrsti poklicana, o vseh važnejših zadevah, ki se tičejo društvenih namenov, posvetovati se in nasvete dajati. Odboru je le naloga dana, dotične nasvete po najboljšem prepričanji v društveno korist spreminjati v sklepe. Poprijel se je tedaj nazora: odsekoma, gospodarskemu in književnemu, bodi prepuščena, važnejša naloga: pripravljati za društvo imenitnejše nasvete, o njih preudarjati in posvetovati se; odbor jih le rešuj in v sklepe spreminjaj. Odseka naj bi se tedaj pogostejše shajala, ker jima pripada več in važnejšega dela Odbor ima mimo tega ondi svojo prvo in zadnjo besedo, kjer mu je po pravilih izključljivo dana. Z ozirom na povedano je imel odbor v pretečeni dobi le tri seje, namreč: 12. maja, 9. oktobra 1886. in 12. februvarja 1887; odseka pa: gospoparski mimo pogostih krajših razgovorov jedno daljšo sejo 27. januvarja in književni tri, namreč: 26. maja, 3. novembra 1886. in 11. januvarja 1887. Niti v področje odborovo, niti v ono obeh imenovanih odsekov spadajoči predmeti, ki so se pa vender manj ali več tikali Matice, treba je bilo reševati v pododsekih navlašč za to osnovanih. Take pododseke si je osnoval, oziroma še imel odbor v Kopitarjevi zadevi in pa v zadevi izdavanja staroslovenskih spominkov. Da se ves nepotrebni aparat primerno skrči, pri vsem tem pa stvar vender ne trpi, določilo se je književnemu odseku število sedmih, gospodarskemu pa število treh članov. V književnem odseku naj bodo šolniki, zastopniki vseh tukajšnjih srednjih in pa nižjih šol. Skušnja uči, da redoma ne kaže odsekom privzemati unanjih članov, deloma ker sploh večinoma neutegnejo, deloma ker je včasih nujna rešitev kacega nepričakovano došlega predmeta najboljše sredstvo.

Glavni nalogi društveni, izrečeni v 1. §. dr. pr., Matica pripomagaj slovenskemu ljudstvu do višje naobraženosti z vsakoletnim izdavanjem primernih in v pristopni slovenščini pisanih knjig, skušal je odbor po moči ustrezati. Matica je izdala lani troje društvenih knjig, tolikega obsega, kakor še nikoli poprej. Društveniki so dobili 1. Letopis za l. 1886. Uredil Fr. Levec. 8° 302 str. 2. Ljubljanski meščanje v minulih stoletjih. Spisal Ivan Vrhovec. 8° 283 str. 3. Koča za vasjo. Iz poljskega po Kraszewskem prevel † L. Gorenjec-Podgoriški 8° 323 str. Letopis imel je isto obliko, podobno sestavo in vsebino s prejšnjimi že običajnimi Letopisi. Zbornikovim željam, naj se mu obseg primerno krči, skušalo se je po moči ustrezati. — Z „Ljubljanskimi meščani“ podala je Matica svojim društvenikom knjigo kulturnohistoričnega obsega, ki je menda dobro došla. Želji, v zboru že večkrat poudarjani, naj bi Matica izdajala vsako leto tudi kaj leposlovnega, mislil je odbor vstreči s tem, da je izdala Matica „Kočo za vasjo“. Omenjena knjiga je izšla kot I. zvezek „Zabavne knjižnice“ v manjši, takim knjigam priročnejši obliki. Leposlovna tvarina s „Potovanjem okolo sveta“ započeta, z „Lovčevimi zapiski“ nadaljevana, ima se sedaj vnovič in dosledno nadaljevati.

Tudi letos izda Matica troje knjig. 1. Letopis za l. 1887 v običajni sestavi in če mogoče, še bolj skrčenega obsega, kar se tiče poročila o društvu samem; urednik mu bo prof. Levec. 2. Kot II. zvezek „Zabavne knjižnice“ Gogoljeve „Mrtve duše ali Čičikove doživelosti“ v † L. Gorenjca prevodu. Prevod je skrbnejši, jezik glajši, kakor pri Koči za vasjo: Knjiga bo obsezala 16—18 tiskanih pol. 3. Kot tretjo knjigo ima odbor na razpolaganje dr. Lampetov „Uvod in priprava v modroslovje“ na popularni podlagi in preračunjeno tudi za nestrokovnjake, da se seznanijo s prvimi in glavnimi pojmi te mej Slovenci še malo poznane vede. Knjiga ima obsezati krog 10 tiskovnih pol, rokopis pa izgotovljen biti čez mesec dnij. — Da se nepotrebnim zamudam izogne in društvenikom boljše postreže, ukrenil je odbor, da naj se tudi letos tiskarsko delo razdeli mej tri tiskarne, s katerimi se imajo o svojem času skleniti glede cene natančno določene pogodbe, da ne bo pri izplačevanji nobenih zadržkov.

Z rokopisi je Matica precej dobro preskrbljena. Nekaj, kar jih je bilo že lanskemu Letopisu namenjenih, jih je bilo treba prihraniti za letošnjega. Ker se je namreč tvarina drugim knjigam nepričakovano nakopičila, je morala biti vsebina Letopisu nekoliko bolj kratka, kakor je odbor prvotno nameraval. Razven teh rokopisov dobil je odbor tudi še nekoliko druzih, nekaj mu jih je pa še obljubljenih. Kakor v druzih letih, bil je poziv pisateljem slovenskim glede primernih doneskov za Letopis tudi lani v Letopisu objavljen, in po časnikih v drugič ponatisnen. Odbor dobil je tudi sicer dosti ponudeb in vprašanj, bi li Matica vsprejela sestavke te in te vsebine. V vseh tacih slučajih ravnal se je pa po skušano najboljšem načelu, oziroma sklepu: naj pošljejo ponudniki svoje spise že izgotovljene na ogled, v pretres in oceno; naprej se društvo ne more in ne sme nikakor vezati. Nekaj tacih ponudeb je bilo tudi že a priori odbitih, nekaj na ogled poslanih spisov, ki so jih strokovnjaki pregledali in ocenili, vrnenih, ker neso ugajali.

Da večjemu številu društvenikov ustreže, pritrdil je odbor vnovič nazoru, naj Matica izda vsako leto kaj beletrističnega. Tej stroki bodi posvečena posebna knjiga, katerej bodi priročnejša oblika male osmerke. Te vrste gradivo naj izhaja vsako leto v posebnih zvezkih pod splošnim naslovom „Zabavna knjižnica“. Ker bi bilo jako želeti, da se že skoro poda na tem polji kaj izvirnega, razpisala je Matica, da si preskrbi v ta namen potrebnega in primernega gradiva, častni darili za dva najboljša pripovedna spisa. Darili se imata izplačati iz obresti „Tomšič-Jurčičeve ustanove za literarne namene“, katera je v novejšem času v društvenega odbora oskrbi.

Javnemu mnenju ustrezajoč se je odbor v principu tudi že za to izjavil, da Matica izda v posebni knjigi Erjavčeva pripovedna dela. Književnemu odseku je izročena naloga, da vse v ta namen potrebno ukreno, da knjiga izide kot posebna društvena knjiga za 1888. leto.

Društvo se od leta do leta na zunaj močneje razvija. Število društev in znanstvenih zavodov, s

LISTEK.

Mabel Vaughan.

(Roman. V angleškem spisala Marija S. Cummins, poslovenil J. P—ski.)

Osmo poglavje.

(Dalje.)

Lidija pa še ni bila dospela do te stopinje brezupne udanosti; ona se v šoli nadlog in prevar še ni bila naučila one mirne in voljne potrpežljivosti, ki iz krščanske vere izvira. Nje duh tudi ni toli lehko prenašal ponižanja in sramote, katero je bil Ivan vsej rodbini nakopal; porabila je predpravico starejše sestre ter mu je hudo očitala njegove napake in se mu kaj zaničljivo izrekala o njegovih malopridnih tovariših, zlasti o Martinu Bobu, kateremu se je bil še le v novejšem času pridružil.

Ivan ni mogel tajiti, da ga je Bob zamotal v zadrge, pa prepričan je bil tudi ter je priznaval s toplo hvaležnostjo, da ga je Bob kaj spretno in premeteno zagovarjal in ga konci prebite noči na straži popolnem osvobodil.

Na vsako novo zatožbo, s katero je razsrjena Lidija hotela mu prijatelja počrniti, odgovarjal je redoma in brez obotavljanja: „Vsakakor je Bob kaj blagosrčen dečko, ki mi je pomagal, ko so vsi drugi mislili na to, kako bi se sami iz stiske spravili.“

Tako v obče ona dogodba ni pomanjšala, ampak le pomnožila je upliv, katerega je bil premeteni in mnogo izkušeni klatež na mladega in nepokvarjenega tovariša pridobil. Zadnji pa se je bil že davno odtegnil vsemu nadzorništvu od strani matere, ter je bil še manj voljan, ravnati se po Lidijinih ukazih; podoba je bila, da ni priznaval druge oblasti nego mestno redarstvo, katerega se je vsled ondanje skušnje močno bal.

Dečko ni res prav nič maral za skrivne bolečine, ki so se na milem obličji njegove matere izraževale, tudi se ni zmenil za neprestano očitanje od strani razžaljene svoje sestre, še manj pa za slabi glas, na katerem je bil pri vseh sosedih; le jednemu uplivu se uporni duh nikakor ni mogel ustavljati. Jedno oko mu je sledilo, če prav ni bil blizu njega, jeden glas je slišal, če prav ni govoril, in jedna mehka ročica ga je lehko odtegovala lahkomiselnim potom. Milo in brez vsega šuma prešinil ga je čudoviti čar. A dečka surova priroda postajala je milejša in njegovo srce udajalo se je svetemu spoštovanju, ko je slušal sladke, ljubeče besede svoje bolne sestre Roze ali pa je gledal malehno, silno izhujšano nje telo.

Bolna ta sestra jedina ga je bila po onej nesrečnej napaki vsprejela z duhom, ki potrtemu in skesanemu srcu odpuščanje, ljubezen in upanje naudihuje. Pomolila mu je malo tresočo roko ter je s solzami v velikih modrih očeh pritisnila njegovo roko na svoja mrzličasto vroča lica ter mu je s pretrganimi besedami šepetala: „Ti pač nobeno noč ne bodeš več Roze zapustil.“ Dečko pa je glavo položil na nje zglavje ter je grenko jokal, če prav je jedina Roza za to vedela.

V njegovem srci je bila struna, katere skrivno pero je znala le ta mala bolnica zadeti. Sredi ropota in šuma je ta mili žalujoči glas čestokrat končal ves razpor. In tako se je godilo rečeni večer. Ko je Lidija vsa razburjena hotela prijeti za kljuko pri durih v materino sobo, ustavil jo je nenadoma Ivan, ki je po neposredno viharnem očitanji z milim glasom vskliknil: „Pst! Lidijca, ne delaj ropota! Najbrže spi Roza; dremala je že, ko sem bil odšel.“

V nizko, slabo razsvetljeno in uborno prodajalnico so neposredno držale duri, katerih gorenji

katerimi zamenjuje svoje knjige, se vsako leto nekoliko pomnoži. V zadnjem času se je ponovila književna zveza z Matico Hrvatsko in je naša Matica prejela na ta način veliko zbirko lepih hrvatskih knjig, za kar se je o svojem času spodobno in primerno zahvalila. Od angleškega društva „American philosophical society“ ji je došlo častno vabilo k mejsebojni zameni društvenih pojavov, kateremu je z veseljem pritrdila. Tudi iz privatnih poročil je pogostokrat posneti, da ji simpatije od dne do dne rasto.

Lani je odbor sklenil, da se ima poročilo o društveni knjižici sestaviti in knjige v Letopisu objavljati. V lanskem Letopisu je izšlo kot prva serija poročilo o slovenski knjižnici, kateremu je povzeti, da ima matična knjižnica 329 slovenskih knjig v 628 delih, oziroma zvezkih, snopičih in letnikih; razven tega pa še več zemljevidov, ki so izšli v društveni zalogi v raznih letih ob jednem z običajnimi društvenimi knjigami. Poročilo se ima v letošnjem „Letopisu“ primerno nadaljevati.

Društvena knjižnica je lani narastla za 461 knjig, zvezkov, časopisov itd. (l. 1885 za 190; l. 1884 za 191). Dobila je pa 240 knjig vsled daril in 221 po zameni. Po jeziku je bilo prirastlih knjig največ, 220, čeških (večinoma zasluga g. Lega), 122 ruskih, 74 hrvatskih (v prvi vrsti „Hrvatska Matica“), 18 slovenskih, 7 srbskih, 4 sorbske, 3 bolgarske, 3 latinske, 2 poljski in 1 angleška. Za vsa darila so šle darovalcem iz predsedništva primerne zahvale, zamenjevalcem je pa društvo seveda redno pošiljalo svoje društvene knjige.

Stanje književne zaloge je bilo koncem leta 1886. naslednje: Knjižnica je štela 17.686 iztisov knjig in 8.374 zemljevidov. Skupna vrednost po prodajalni ceni bi znašala 12.372 gld. 61 kr. Ako pa odbijemo šolskim knjigam 20%, ki se dovoljujejo knjigotržcem, nešolskim knjigam pa in zemljevidom polovico, kar utegne biti približno pravo, znaša faktična vrednost književne zaloge 7241 gld. 89 kr. od katerih pride na šolske knjige 2814 gld. 89 kr., na nešolske 4005 gld. 27½ kr., na zemljevide 421 gld. 72½ kr. Skupilo od založnih knjig je znašalo lani blizu 270 gld., in sicer z malo izjemami večinoma šolske knjige. Rastlinstvo in Geometrija poideta v kacih petih letih; tudi za Somatologijo se ni ravno bati; Erjavčevega Živalstva je pa v tretjem natisu še na ostajanje. Bolj mlačna je bila, kot naravno, kupčija z nešolskimi knjigami. Mestu da ji v zalogi mrtve leže in, da jih spravlja s pridom polagoma mej svet, jih je Matica tudi lani v večjem številu podarjala raznovrstnim učenim in poučnim zavodom, pa tudi privatnim osobam na njih prošnjo, ter poklonila na ta način več stotin knjig, ki bodo obdarovanim več ali manj koristile. Pri darilih je bilo odboru vodilo, da so bili prošnjiki člani, ali, da so se vsaj zavezali da v kratkem društvu pristopijo. Jednaka je bila tudi z zemljevidi in jih je odbor ponudil „Narodni šoli“, da ž njimi razpolaga in jih pošilja šolam po deželi. Razmerje mej društvom in knjigotržci je ostalo neizpremenjeno; nekaj prošenj glede knjig v komisijo je bilo treba dosledno v nemar puščati.

Kot literarno društvo je Matica tudi v zadnji dobi obračala svojo pozornost na vse slovenske in pa slovanske slavnostne prilike, kedar in kakor se ji je zdelo primerno: simpatično pozdravljala literarne uspehe bratskih narodov slovanskih; k spomenskim slavnostim vabljena vabila dostojno reševala, literarno vzajemnost pospeševala, sploh za to skrbela, da se društvo na zunaj pokaže v spodobni obliki. Najnovejšemu častnemu članu, ki ji je podaril tudi nekaj dragocenih knjig, poklonila je povodom preselitve iz Peterburga na Dunaj lično izdelano častno diplomo. Svoja neumorna sotrudnika, Frana Erjavca in Božidara Raiča, je prav primerno v zadnjič počastila. Čestitala je zlatomašniku in vrlemu delavcu na literarnem polji, up. prof. Jos. Muršecu k njega osemdesetletnici. Predsedniku „Matice Hrvatske“, pl. Kukuljeviču-Sakcinskemu čestitala je brzojavno k petdesetletnici njegovega literarnega delovanja. Praznovanja 100 letnice po R. Boškoviči v Zagrebu udeležila se je Matica po svojem članu in akademiku prof. Valjavci. — Kopitarjev odsek se je pomnožil z zastopniki deželnega in mestnega odbora in dobil od svojega Dunajskega zastopnika g. Navratila novih informacij. Osnoval se je v zadnjem času tudi poseben odsek za zgradbo spominka Vodniku. Misel šla je iz pisateljskega podpornega društva; vsled posebnega vabila je odbor volil tudi zastopnike v ta odsek in v principu pritrdil ideji, da se ima Vodnikov zaklad, ki ga oskrbuje Matica, v ta namen porabiti.

(Konec prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 15. aprila.

V ponedeljek bil je važen **vojaški sovet** na Dunaji, kateremu je predsedoval cesar. Soveta so se udeležili vojni minister, načelnik generalnega štaba in načelniki oddelkov vojnega ministerstva.

Češki deželni odbor izdelal je načrt zakona o urejenji uradnega in poslovnega jezika pri deželnih uradih. Načrt bode sedaj predložil vladi, da o njem izreče svoje mnenje, in v jeseni ga bode predložil deželnemu zboru.

Vnanje države.

Splošni **evropski položaj** se je poslednje tedne nekoliko zboljšal, vender pa ne smemo biti preveč optimistični. Vsak čas se lahko kaj prigodi, kar bi utegnilo motiti evropski mir. Bolgarsko vprašanje še sedaj ni rešeno in se še tudi tako hitro rešilo ne bode. Vsak čas se lahko v Bolgariji kaj prigodi, kar bi dalo povod evropski vojni. Odnošaji mej Nemčijo in Francijo so še vedno napeti. Nemški listi še vedno pri vsakej priliki napadajo Francijo. Da se boj mej Francozi in Nemci ne začne, temu je uzrok samo to, da niti v Berolinu, niti v Parizu dobro ne vedo, kam bi se v odločilnem trenutku obrnila Rusija. Zaradi afganskega vprašanja se pa lahko vsak čas vname boj mej Rusi in Angleži. Mir se najbrž ne bode dal več dolgo ohraniti, naj se sklepajo še tako alijance za ohranenje mirú.

Bolgarsko regentstvo si jako prizadeva ohraniti si nakionjenost vojske. Zategadelj so pa posebno ozira na koristi častnikov. Sedaj je 26 kapitanov imenovalo majorji in v treh mesecih jih bode pa še 86, Tako mnogobrojno avansovanje častnikov bode pa pač v veliko škodo financam, ki že tako neso bač bliščeče. Francoski listi so izvedeli iz Sofije, da je položaj regentstva jako omajan. Stambulov in Radoslavov se ne moreta sporazumeti, kedaj naj se skliče narodno sebranje. Ministerski predsednik Radoslavov ruje na skrivnem proti regentstvu. To je prav lahko mogoče. Ko je Radoslavov bil v Karavelova ministerstvu pravosodnji minister, je tudi pri knezu vedno intrigoval proti ministerskemu predsedniku. Ko pa le ni mogel z lepa Karavelova spodriniti, je pa izstopil iz ministerstva. Regenta Stambulov in Mutkurov odpotujeta v Plovdiv, da se prepričata, kakšno mišljenje vlada v Vzhodnej Rumeliji. Kakor se z Dunaja poroča v „Daily News“, bode najbrž sedaj knez Lobanov, ko se je vrnil iz Peterburga, Dunajski vladi naznanil novega kandidata za bolgarski prestol in ta je vojvoda Leuchtenberg. Kalnoky ga bode sporočil Stojlovu, ki bode potem takoj odpotoval v Sofijo.

Kakor se kaže, začenja se **nemškega** kancelarja prijateljstvo s papežem že ohlajevati. Oficijozna „Post“ že misli, da se je vlada Rimu že preveč udala in priporoča, da bi narodni liberalci in konservativci vzajemno postopali v zbornici poslancev, ko pride cerkvena predloga na vrsto in zavrgli odstavek, ki dovoljuje redovnikom in redovnicam zopet naseljevati se v Prusiji. — Policija je v Metzu zaukazala, da morajo vsi plakati, tudi privatni, ki se nabijajo po ulicah, biti nemški. Nemškemu tekstu se sme dodati francoski prevod, toda nemški tekst mora imeti predpost. S takim ukazom pač ne bode Nemčija se priljubila Alzačanom.

Angleški liberalci močno agitujejo proti irskemu zakonu, katerega je vlada predložila zbornici. Po meetingih in društvih sklepajo resolucije proti omenjemu zakonu. Vidi se, da večina angleškega naroda ni več za sedanjo vlado. Posebno je nekda Chamberlain s svojimi pristaši zgubil ves upliv. Skoro nedvomno je, da bodo pri novih volitvah v parlament zmagali Gladstonovci.

Znani pomadjarjeni žid Vambery priobčil je „N. Allg. Zeitung“ obširen članek o **afganskih** zadevah. Vambery je dlje časa potoval po Srednjej Aziji in so mu tamošnji odnošaji precej znani. Vender pa njegovim spisom ne gre velike vere, ker je strasten nasprotnik Slovanom. Da Rusi neprestano intrigujejo proti Angležem sklepa Vambery iz tega, da so v Peterburgu prijazno vsprejeli afganskega princa Iskandra hana. Ta afganski princ je že mnogokrat menjal svoje politično prepričanje in se je mnogo klatil po svetu. Sin je leta 1862 v Heratu v boji proti Dost Mohamed hanu palega sultana Ahmeda Džana, ki je bil perzijski vazal in tedaj sovražnik Barikzai jem. Heratci so ga jako spoštovali. Imenovani sultan je imel dva sina, starši je bil šah Nuvaz drugi pa Iskander. Ko je bil Vambery v Heratu bila sta princa v ujetništvu Šir Alija, ki je ž njima jako grdo ravnal. Šah Nuvaz umrl je v ujetništvu, Iskander han je pa ušel v Boharo, kjer je stopil v službo pokojnega emira ter se na čelu afganskih prostovoljcev bojeval proti Rusom. 1862 leta je pa omenjeni princ pobegnil jo iz Bohare in se je na strani Rusov bojeval proti Bohar cem. Iz Taškenda, kjer se je seznanil z evropsko kulturo in postal ruski častnik, odšel je v Peterburg in poskusil svojo srečo v gardi. Kmalu se je naveličal življenja v Peterburgu in odšel je v London. V Londonu ga neso posebno prijazno vsprejeli in so ga slabo podpirali z denarjem, zategadelj je kmalu ostavil Anglijo. Potikal se je potem po raznih evropskih stolicah. Nekaj časa je v Parizu izdajal časopis v perzijskem jeziku, v katerem je napadal Angleže. Iz Pariza šel je v Carigrad, od tod v Perzijo in Indijo, sedaj pa je prišel v Peterburg, kjer ga je car vsprejel v avdijenciji. Vambery misli, da bode Iskander Rusom v Aziji le malo koristil. Pred 25 leti so ga Heratci res radi imeli, a sedaj so ga popolnem pozabili. Mnogo več bi pa bilo po-

---

del je imel oknice, tako da se je iz ulice skozenj svetilo. Kolikor zelo previdno je Lidija odprla duri in ustopila, vender je zazvončkal zvonček nad uhodom. Postala je za trenotek, da bi se zvonca glas izgubil; potem je šla v drugo sobo k materi, katera je bila zmiraj jej prijetni glas zvončeka slišala ter je hitela, da bi ustopivšemu kupcu postregla.

„Kaj, Lidijca! ali si ti?“ vzkliknila je tiha žena bolestno se zasmehljaje; dasi ravno jo je varala nada, da najde kupca za svoje blago, vender se je pri pogledu svojega otroka materino srce močno radovalo. A smehljanje je naglo izginilo z bledega obličja, skrbno jo je pogledala in z bojazljivim glasom rekla: „Kaj pa je, dete drago? Kako si mokra! Pojdi sem v zadnjo sobo! V peči gori!“ In šla je v malo sobo za prodajalnico, Lidija pa jej je sledila počasi stopaje in s tresočimi ustnami. Bil je le gol zaboj brez preprog, s slabim in revnim pohišjem pa nezdravim zrakom. Ogenj, v peči pokajoč, bil je še le prižgan, kajti velik kotel na njem še ni vrel in zrak po sobi je bil mrzel. Lidija je položila klobuk na mizo, usedla se na stol tik nje ter je zamišljeno zrla v ogenj. Mati je mešala po kotlu. Obe sta molčali, nazadnje je Lidije globok vzdih tihoto pretrgal.

„Povej mi, kaj se je zgodilo,“ rekla je gospa Hopova. „Pripetilo se ti je nekaj neprijetnega in prav jednako je, ali to precej ali pa nazadnje zvem.“ To govorivši stegnila je roko ter počasi in tiho zaprla duri, ki so v malo spalnico držale. Ker je Lidija še vedno molčala, pristavila je mati: „Ali si službo odpovedala?“

„Tega še ne!“ vzkliknila je Lidija, ki je sama sebi doslej le siloma gospodovala; a sedaj je popolnem onemogla ter je jokaje rekla: „Toli hudo še ni, in ljubo bi mi bilo, da bi ta večer ne bila sem prišla. Ne vem, zakaj sem prišla, le — le —“ Pri tem si je z rokami zakrila obraz ter je jela tako grenko se jokati, da ni mogla več besedice spregovoriti.

Uboga mati je bila vsa v skrbeh ter je, oči uprši v otroka, prav brez zavesti nadaljevala svoje delo pri peči. Nekako privajeni in izskušeni značaj pa dolga navada jej nista dopuščala, da bi bila očitno kazala svoje skrbi in muke. A nje sočutje je bilo kljubu temu prav prisrčno; sedaj pa sedaj je izustila nekaj pretrganih besed, ki so hčer tolažile ter jo pozivale, naj jej žalostni novi dogodek naznani.

Ko se je bila deklica popolnem izjokala, pazila je na materine besede: „Pojdi no, Lidijica! ne jokaj se no, Lidijica!“ Nazadnje vzdignila je glavo, obrisala si solze na mokrem lici in približuje se peči izzula se je ter mokre nožice položila na ognjišče. Osrčena po tem ugodnem znamenji usedla se je gospa Hopova na nasprotni stol ter je kmalu poslušala, kako jej je zgovorna Lidija pojasnovala hudo razburjenost svojega srca. Sedaj se je tudi sama pomirila prepričavši se, da ta nenavadna razburjenost izvira iz dosta manj pomenljivih uzrokov, nego si je nje živa vobraznost prej jih slikala.

Pri vsem tem je bila uboga žena močno ginena, ko je slišala nadrobno naštevati vse krivice, katere je moral nje otrok pretrpeti. Tudi je precej pritrdila sumnji in strahu, katera je Ivanova svojeglavnost Lidiji izbudila, kajti tudi o tem je hči materi nemudoma obširno poročala.

Ko bila bi Lidija junakinja, ko bila bi le duhovita deklica, ne bila bi pribežala z mnogovrstnimi skrbmi k materi, odtegnila bi se bila bivališču reve in bolezni ali pa bi bila radostnega lica sem došla; s tančico bila bi zagrnila lastne skrbi ter bi bila premišljevala Ivanovo naklonjenost k slabi tovaršiji, predno bi bila materi srce užalila ter jej morebiti napravila slabo noč, ko jej je o njegovej silovitosti in neumnosti govorila.

(Dalje prih.)

magano Rusom, ko bi mogli dobiti Ejuba hana, bivšega guvernerja v Heratu, kateri je v poslednjej afgansko-angleškej vojni nekajkrat Angleže naklestil in ga zategadelj Afgani jako spoštujejo. Res ga je pozneje angleški general Robert zmagal, toda zategadelj ga Afgani nič manj ne čislajo. Sedaj ga ima perzijski šah zaprtega in Angleži mu zategadelj plačujejo precejšnjo vsoto na leto. Ruskim diplomatom se dosedaj ni posrečilo, da bi Perzijce pregovorili, da bi Ejub hana izpustili. Morda se bode Rusom posrečilo sedaj osvoboditi Ejub hana, ko so svojega dosedanjega poslanika v Teheranu Melikova zamenili z Dolgorukim. Novi ruski poslanik bode pač vse sile napel, da bi osvobodil Ejub hana. Vambery misli, da najbrž vse njegovo prizadevanje ne bode imelo druzega uspeha, kakor da bode perzijski šah od Angležev zahteval še večji znesek za Ejuba na leto, ki mu ga bodo tudi dovolili. Sedaj Angleži plačujejo zanj 12000 funtov na leto. — Ruski listi mislijo, da Rusiji ni treba imeti nobenih skrbij zaradi notranjih zmešnjav v Afganistanu. Ko bi Angleži je porabili v to, da bi si prisvojili vzhodni del Afganistana, bodo pa Rusi zapadni del. Za Ruse so razmere še ugodnejše nego za Angleže, ker imajo prvi bliže do Herata, nego poslednji do Kandaharja ali celo do Kabula. „Novoje Vremja“ misli, da mora Rusija vsekako zahtevati, da se meja pomakne do Kelifa, kjer izvira reka Uzgon, ki je važna za namakanje Amu-Darijskega ozemlja. Če primerjamo izjave angleških in ruskih listov, pridemo do sklepa, da bodeta prej ali slej Anglija in Rusija si razdelili Afganistan S tem pa zmešnjave v Srednji Aziji še ne bodo končane, ampak se začne mej njima še le prava borba za gospodstvo v Aziji.

Dopisi.

Z Goriškega od Vipavske strani 13. aprila. (Javna bolnica in blaznica v Gorici.) Veliko sem že bral in slišal o interpelaciji, katero je bil stavil dr Aleksij Rojc v poslednjem zasedanji v goriškem deželnem zboru. Zdaj je prišla kot volilcu poslanca dr. Rojca ta interpelacija v obliki brošure tiskana tudi v moje roke. Reči moram, da sem se zavzel in prestrašil, ko sem prebral ta skozi in skozi jedrnati sestavek. Prestrašil sem se, sam ne vem, iz kolikerih uzrokov. Ne morem povedati, ali sem se bolj zavzel zastran vedenja deželnega odbora in zbora goriškega nasproti postopanju dr. Rojca, ki je toliko važno stvar spravil pred svet; ali pa me je morda bolj groza spreletela, ko sem si predstavil bolnike in siromake na duhu, ki sosebno iz naše dežele zahajajo v Goriško javno bolnico in blaznico. Naj si bode kakor koli: žalostno je, da je v obče možno trpeti tako stanje zavoda, kakor se razkriva pod Rojčevo kritiko, in strašno je misliti, da se je pokazalo tu deželno zastopstvo leta in leta na škodo deželi in človečnosti mlačno in konečno, da se je isto zastopstvo obrnilo z mržnjo proti tistemu, ki je imel prvi pogum, da je stvari razkril, kakeršne so, in da je možem, deželnim zastopnikom, povedal resnico v obraz, kakor jo zaslužijo. Ko bi človek mogel na kaki strani grajati dr. Rojca, bi mu jaz očital, da je veliko premilo in premehko otipal one, ki so največe graje vredni. Dr. Rojc je strokovnjak in kot tak je vajen mirno misliti in govoriti o svojih stvareh; ali lajik ne more biti tako miren nasproti nemarnosti, ki zadeva naravnost človéško zdravje na telesu in na duhu. Ali dr. Rojc je vender sprožil stvar, in menda z vso pravico se prebivalstvo nadeja, da bo konec gnilobi in neprevidnosti na kraji, kjer razpolagajo tako nepravilno s človeškim življenjem, da rabim najmilejši izraz.

Za Boga! ostanimo samo pri prostorih omenjene bolnice in blaznice. Kako se more trpeti tako poslopje s prostori, ki jih zaresni ljudje primerjajo z brlogi! Velik del poslopja ima že glavno napako, da so prostori pri tleh pod površino zemlje, in vender je že po postavi zapovedano, da morajo celo zasobna poslopja zidati s podovi dolenjih prostorov nad površino zemlje. Za svitlobo primerno, za gorkoto in pa za prozračje morajo skrbeti celo zasobniška poslopja; v taki javni bolnici pa da bi tega treba ne bilo! Zdravi ljudje potrebujejo dovoljne ventilacije, a v Goriški bolnici se smejo nepostavnosti trpeti nasproti bolnikom ter se sme krčiti celo zrak tem, ki so ga najpotrebniši.

Kjer se zdravi ljudje preveč gnetejo po jednih in istih sobanah, jih policija postavno razganja in primerno razdeluje; v Goriški bolnici pa se smejo bolniki kopičiti drug nad drugim, kakor so se izrazili poleg dr. Rojca tudi drugi zdravniki.

Po 35, oziroma 45 kubičnih metrov zahteva postava, da se da prostora jednemu bolniku; v Gorici pa naj se zdravijo bolniki s polovico in še manj prostorom za jednega bolnika! In v tako skrčenem prostoru naj bodo ti bolniki še brez primerne svitlobe, gorkote in brez zadostnega zraka.

Boljše in veče zasobne hiše si napravljajo dandanes ledenice doma; a bolnica in blaznica, ki je javna, in ki ima in vsprejemlje nevarne bolnike, sme ostajati brez lastne ledenice. Po led hodijo po ¼ ure hoda, in vsakdo ve, da se primerijo slučaji, ko ni možno čakati toliko časa. To so silno velike nedostatnosti. Jedna najhujših in najnevarnejših napak pa se nahaja v mrtvašnici.

Na 10. strani Rojčeve brošure je brati v tem pogledu naslednje. „Členi 210 do 218 (dotične postave za bolnice) določujejo, da mora biti mrtvačnica na samem, da mora imeti peč, primerno prezračbo itd. V bolnici usmiljenih bratov pa je vse ravno nasprotno. Mrtvašnica je tu združena z zadnjo sobo za blazne z obokom, v katerem je stranišče; na desni strani je kopelj, nad njo pa soba št. 65 za 10—13 bolnikov, ki so v observaciji; ti morajo postati blazni, tudi ko bi še ne bili, ako vedo, da imajo pod seboj mrtvašnico, ki ni niti obočena, ampak samo sofitovana. Mrtvašnica je brez peči, tako da truplo lahko zmrzne in brez ventilacije, tako da okuži lahko tudi bolnike nad seboj.“

Ali ne pretresejo človeka take besede o dejanskih razmerah? Ali ne tiči že samo v mrtvašnici največ nevarnosti, da bi se ne zanesla bolezen iz bolnice na zunaj? In nad mrtvašnico se nahaja še soba za osobe, o katerih še ni jasno, ali so bolni na duhu; kaj morajo taki ubogi ljudje prestajati, ko vedo, da so pod njimi mrliči! Taka soba bi bila pač primerniša za najhujše jetnike, kakor pa za nedolžne, itak pomilovanja vredne bolnike.

Pa dovolj tega; saj je že sama ta stran pretužna, in ko bi ne bilo nobenih drugih napak, bi morale naše občine pojedine ali skupno takoj obrniti se do visoke vlade s prošnjami, da se odstrani takoj vse, kar zahteva kritika dr. Rojčeva. V interesu vsega prebivalstva morajo naše občine prve siliti na to, da segne vlada vmes, potem ko so dokazane nepostavnosti in nevarnosti Goriške javne bolnice usmiljenih bratov.

Bolezen se je že tako maščevala nad bolnico in Goriškim mestom; dr. Rojc je bil do časa opozoril na to, in je samo želeti, da bi njegovo proroštvo ne ponavljalo istih žalostnih dogodkov. Gorici je prorokoval dr. Rojc žalostne dni v bodočnosti zastran novega pokopališča, in nihče ne ve, da ne ostane pravi prorok tu in tam. Naše občine pa naj skrbe na podstavi Rojčeve kritike, da visoka vlada takoj vse ukrene, kar bi utegnilo odstraniti sedanje hude napake v imenovani bolnici, dr. Rojcu pa presrčna hvala v interesu cele dežele.

B.

Domače stvari.

— (Presvetli cesar) podaril je krajnemu šolskemu svetu v Velikem Gabru za zgradbo šole 300 gld.

— (Odlikovanje.) Zlati zaslužni križec dobil je gozdarski pristav Josip Lasič v priznanje njegovega delovanja pri vodstvu lani po kaznjencih dovršenih del pri hudournikih na Koroškem.

— (Pisateljskega podpornega društva) izredni zabavni večer, poslednji v tej dobi, bode jutri ob navadnej uri v čitalnični restavraciji. — Predsedoval bode g. Ant. Svetek, čital pa g. Fran Podkrajšek.

— (Metelkovo ustanovo) so dobili gg.: Gros Peter, nadučitelj v Zagorji, Kcel Alojzij, učitelj v Ihanu, Knific Luka, nadučitelj na Trati, Koncilija Fran, nadučitelj v Žužemberku, Punčuh Leopold, učitelj v Podvelbu in Tomšič Štefan, nadučitelj v Starem Logu.

— (Učiteljski Tovariš.) List za šolo in dom“ ima v svoji 8. številki naslednjo vsebino: Pouk v slovenščini. (Spisal Janko Toman.) — Zgodovina pedagogije. — Knjiga slovenska v XIX. veku. — Slike iz narodnega govora. (Ivo od Hublja.) — Pesmaričica po številkah. (Ant. Foerster.) — Razpis častne nagrade. — Književstvo. — Dopisi. — Premene pri učiteljstvu. — Natečaji.

— (V Ameriko) odpeljalo se je preteklo sredo 7 gospodarjev iz Črnomlja s svojimi rodbinami. Naselili se bodo v Slovencem najbolj priljubljeni državi Minnesoti, kjer biva že mnogo probujenih naših rojakov, ki prav pridno naročujejo slovenske liste. Bodi izseljencem sreča mila.

— (Vreme,) dolgo vrsto dnij lepo, se je danes popolnem sprevrglo. Zjutraj začelo je deževati, od 10. uri dopoludne pa neprenehoma močno sneži. Suši je odpomagano, a bati se je, da bode sneg škode napravil.

— (Tatvina.) Delavcu V. Kranjcu na Karlovški cesti ukral je včeraj tat, kateremu je policija že na sledu, srebrno uro z verižico in nekaj obleke, vkupe v vrednosti 28 gld.

— (Iz Šent Petra na Notranjskem) se nam piše: Visoko ministerstvo ustreglo je naši želji, da se tudi v Šent Petru na Krasu poštni in brzojavni urad zjedinita. Imeli smo sicer že brzojavni urad na železnici, a tukajšnjemu prometu to ni zadostovalo. Naša trgovina zahteva, da se tudi brzojavne denarne nakaznice lahko dobivajo in oddajajo, kar je pa le ondu mogoče, kjer je državna brzojavna postaja. Pri nas je tudi vedno potujočih tujcev, ki o denarnih neprilikah nakaznic potrebujejo. Iz Zagorja in Knežaka so morali dozdaj v Postojino po denar hoditi, to je bilo do 5 ur hoda, sedaj se jim bode pot skrajšal. Kdaj se odpre brzojavna postaja, bodem Vam ob svojem času naznanil.

— (Petdesetletnico) praznovalo bode dne 23. in 24. t. m. štajersko obrtno društvo v Gradci. Slavnost bode zanimiva zlasti zaradi tega, ker se bode ob jednem praznoval spomin pokojnega nadvojvode Ivana, ki je pred 50 leti društvo ustanovil, ki ima tudi za ustanovitev kmetijske družbe kranjske velike zasluge ter je s svojim uplivom pripomogel, da so začele izhajati Bleiweisove „Novice“. Vsled povabila sklenil je kranjskega obrtnega društva odbor v včerajšnji seji, da odpošlje deputacijo štirih članov k tej slavnosti, s katero bode združena obrtna razstava. Ko bi se še kdo razen udov hotel udeležiti te slavnosti, naj to naznani obrtnega društva odboru, da mu preskrbi potrebne ustopnice.

— (Dvoboj v Varaždinu,) o katerem smo včeraj pisali, ni imel hudih posledic, kajti da našnji Dunajski listi priobčujejo že telegrame, da grof Vojkffy niti ranjen ni.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Celovec 14. aprila. Princ Jurij Saksonski prišel z rodbino semkaj obiskat svojo hčer, nadvojvodinjo Marijo Josipino.

Dunaj 14. aprila. Za ustno pogajanje z ogerskim pododsekom volila je avstrijska kvotna deputacija tudi pododsek, v katerem so: Revertera, Dumba, Jaworski, Kaizl, Poklukar in Menger.

Praga 14. aprila. Fidejkomisno velepo-sestvo izvolilo grofa Kolovrat-Krakovskega državnim poslancem. Liberalna stranka ni volila.

Pariz 14. aprila. Izmej 95 potovalcev, bivših na krovu ponesrečenega parobroda „Victoria“ jih je 12 utonilo, večinoma ženske in otroci.

„Dijaška kuhinja“ v Celji.

Veselo je videti, kako živahno se naši domoljubi udeležujejo in žrtvujejo za ta blagi namen, visoko se mora čislati ta požrtovalnost z ozirom na to, da mora biti dandanes posebno Slovenec ud in podpiratelj mnogobrojnih društev in podjetij. Potreba našega društva se je pokazala ravno v tem in obilni sad ne bode izostal. Kako hvaležen je deček in pridni dijak zdaj, ko se vender jedenkrat na dan z dobro hrano preskrbi! Prej jih je mnogo bilo po več dnij v tednu brez kosila, mnogo jih je moralo radi tega gimnazijo popustiti, celo oboleli so vsled stradanja.

Jako vrlo so se obnesli posebno naši štajerski duhovni, ki so skoro vsi kot udje pristopili dijaški kuhinji. Prvo letno poročilo bode zelo zanimivo.

Po zadnjem izkazu so darovali dalje:

Prevzv. Hugo knez Windischgrätz . . .	5	gld.	—	kr.
Prevzv. Veriand knez Windischgrätz . . .	10	„	—	„
Preč. g. dr. L. Gregorec, kanonik, državni poslanec	5	„	—	„
Preč. gosp. Kozinc, vikar v Slatini . . .	2	„	—	„
„ „ Josip Sever, župnik v Zavodji .	5	„	—	„
„ „ Jakob Filip Bohinc, dekan v Braslovčah	5	„	—	„
Preč. gosp Klančnik, def. duhovnik v p. v Braslovčah	10	„	—	„
Preč. gosp. J. Hribernik, kaplan v Braslovčah	2	„	—	„
„ „ Emeran Slander, oskrbnik v Radgoni	5	„	—	„
Preč. gosp. Fran Heel, kaplan v Radgoni .	2	„	—	„
„ „ Alojzij Sever, kaplan v Radgoni	2	„	—	„
„ „ Valent. Par, župnik v Gotovljah	5	„	—	„
Gosp. Anton Petriček v Žavci, gg. Waida, Kugler, Janežič, dr. Horvat. dr. Lemež, dr. Vrečko v Celji mesečnino, vkup . .	3	„	50	„
Gosp. Miško Bregar v Celji	1	„	—	„
Gosp. prof. Maks Pleteršnik v Ljubljani .	5	„	—	„
Preč. gosp. Josip Jeraj, župnik v Žavci .	5	„	—	„

Preč. gosp. Mart. Pintar, duhovnik v Radečah	5 gld.	— kr.
Gos. Jakob Kaučič, c. kr. knjigovodja v p. v Tivoli v Ljubljani	2 „	50 „
Preč. gosp. Josip Žehel, župnik v Mozirji postal je pokrovitelj in daroval letos	12 „	50 „

Bog plati vsem!

Daljne darove sprejema podpisani

Maks Veršec,
blagajnik.

Trajni zdravilni vspeh. Vsakeršno trganje po hrbtu in udih ter bolečine v členkih vspešno ozdravi mazanje z Moll-ovim „Francoskim žganjem in soljo“. Cena steklenici 80 kr. Vsak dan razpošilja po poštnem povzetji A. Moll, lekarnar in c. kr. dvor. založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom. 4 (19—3)

„LJUBLJANSKI ZVON“
stoji (192—13)
za vse leto gld. 4.60; za pol leta gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Tujci:

14. aprila.

Pri **Slonu:** Simpson, Lamm iz Berolina. — Böhm, pl. Ivancich z Dunaja. — Halneschka iz Metlike. — Dr. Enzmann iz Kamenice. — Kokalj iz Hercegovine. — Kos, Fery, Färber, Metzger, Mautner z Dunaja. — Spendruz iz Gradca. — Izecseckul iz Zagreba. — Grofica Pace iz Turna — Globočnik iz Kranja. — Mencinger iz Krškega. — Drechsler s soprogo iz Istre. — Grill z Vač. — Beer, Nauša iz Ljubljane.

Pri **Maliči:** Buckl, Theiss, Schweinburger z Dunaja. — Loy iz Kočevja. — Drill, Reinschardt, Ritschl z Dunaja. — Dermule iz Sevnice.

Pri **Viramtu:** Papesch z Dunaja. — Reiner iz Metlike. — Zavodnik iz Žužemberka. — Klemenčič iz Št. Vida. — Mlakar iz Lukovce.

Pri **južnem kolodvoru:** Teichmann z Dunaja. — Prodinger iz Celovca. — pl Hasslacher iz Maribora. — Bernhard iz Pletenjaka. — Skrinarič z Dunaja. — Jelletich iz Lipoglave. — Miklauc iz Poljap. — Musina iz Trsta. — Gorjup iz Gorice.

Pri **bavarskem dvoru:** Grabovšek iz Litije.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
14. aprila.	7. zjutraj	732·53 mm.	5·2° C	sl. svz.	jas.	1·70 mm. dežja.
	2. pop.	730·48 mm.	15·2° C	z. zah.	d. jas.	
	9. zvečer	730·09 mm.	9·8° C	sl. jz.	d. jas.	

Srednja temperatura 10·1°, za 1·0° nad normalom.

Dunajska borza

dne 15. aprila t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

		včeraj			danes
Papirna renta	gld.	80·95	—	gld.	81·05
Srebrna renta	„	82·05	—	„	81·95
Zlata renta	„	113·15	—	„	113·—
5% marčna renta	„	97·15	—	„	97·10
Akcije narodne banke	„	875·—	—	„	876·—
Kreditne akcije	„	283·40	—	„	283·30
London	„	127·—	—	„	125·90
Srebro	„	—·—	—	„	—·—
Napol.	„	10·04	—	„	10·03½
C kr. cekini	„	5·96	—	„	5·95
Nemške marke	„	62·30	—	„	62·25
4% državne srečke iz l. 1854		250 gld.	129	gld. 50	kr.
Državne srečke iz l. 1864		100 „	165	„ 50	„
Ogerska zlata renta 4%			101	„ 80	„
Ogerska papirna renta 5%			88	„ 30	„
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.			105	„ 50	„
Dunava reg. srečke 5%		100 gld.	116	„ 25	„
Zemlj. obč. avstr. 4½% zlati zast. listi			126	„ 50	„
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice			—	„ —	„
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice			100	„ 50	„
Kreditne srečke		100 gld.	178	„ —	„
Rudolfove srečke		10 „	18	„ 50	„
Akcije anglo-avstr. banke		120 „	107	„ —	„
Trammway-društ. velj. 170 gld. a. v.			220	„ —	„

BRATA EBERL
prodajata **najboljše** in **najcenejše**
oljnate barve, lake in firneže
lastnega izdelka, na debelo in drobno, nadalje
prstene in kemične barve in čopiče ter vse v njijino stroko spadajoče blago. (87—49)
LJUBLJANA. Za frančiškansko cerkvijo, v hiši gospoda J. Vilhar-ja hiš. štev. 4. LJUBLJANA.

Poslano. (7—14)

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
IZ GIESSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE
poznate kas najbolje okrepljujuće piće,
i kas izkušan lijek proti trajnom kašlju plućevine i želudca bolesti grkljana i proti mehurnim kataru,
HINKE MATTONIJA
Karlovi vari i Widn.

Do 1. junija in od 1. septembra stanovnina znižana za 25%.

Zdravilni kraj
KRAPINSKE TOPLICE
na Hrvatskem,

ki so oddaljene **1 uro od postaje „Zabok-Krapinske Toplice“ Czakathurn-Zagrebške (Zagorjanske) železnice, odprle** so se zopet **1. aprila. Sezona traja do konca oktobra. Akratotherme** teh toplic, dosegajoče **30° do 35° R.,** so **neprekosljive** v svojej izrednej **zdravilnosti** pri **protinu, trganji v udih in členkih ter njega nasledkih, ischijadi, neuralgiji, kožnih boleznih in ranah, kronični Brightijevi bolezni, mrtvoudu** itd. Zavod ima velike **vodnjake, polne posebne banje iz marmorja, douche-kopeli,** dobro urejene **sudarije** (potilnice). V pospeševanje zdravljenja v kopeljih uporablja se oziroma **massage** in **elektrika** itd. **Pripravna** in **elegantno opravljena stanovanja, izvrstne restavracije** z velikimi **obednicami, kavarnami** in **biljardnicami,** lepi **topliški salon, topliška godba, park, biblioteka** in zmerne cene obetajo prijetno bivanje še pri **skromnih sredstvih.** V **Krapinske Toplice** se pripelje po železnici z **Dunaja** via **Dunajsko Novomesto-Kanisza-Czakathurn,** iz **Budimpešte** via **Czakathurn** v **„Zabok-Krapinske Toplice“,** iz **Trsta** via **Zidani most-Zaprešič** v **„Zabok-Krapinske Toplice“. Od 1. maja** naprej vozijo **omnibusi** pri prihodu **vsacega vlaka** mej **Toplicami** in postajo **„Zabok-Krapinske Toplice“.** Cena za osobo 80 kr. Iz **postaje južne železnice Poličane** vozi **vsak dan** v **Krapinske Toplice** po prihodu Dunajskega poštnega vlaka ob **9½. uri zjutraj poštni omnibus. Voznina** za osobo **3 gld.** Daljna pojasnila o toplicah dajeta **vodstvo toplic** in njih zdravnik **dr. Josip Weingerl** ravno tam. **Brošurice o toplicah** dobé se po **vseh knjigarnah, prospekti** pa pri **vodstvu.**

Krapinske Toplice, v aprilu 1887. (259—1)

Umrli so v Ljubljani:

14. aprila: Josip Auer, čevljar, 70 let, Mestni trg št. 17, za starostjo. — Lorenc Blaž, branjevec, 50 let, Kolodvorske ulice št. 16, za jetiko. — Janez Kotar, uradnega sluge sin, 15 let, Hradeckega vas št. 9, za plučnico.

15. aprila: Vincencij pl. Marochini, umirovljeni ces. kr. major, 69 let, Sv. Petra cesta št. 4, za srčno hibo. — Ivana Korbar, perica, 21 let, Rečne ulice št. 5, za jetiko. — Rajko Karlinger, kavarnar, 46 let, Stari trg št. 21, za jetiko.

V deželnej bolnici:

13. aprila: Josipina Požlep, gostija, 64 let, za mrtvoudom.

V „NARODNI TISKARNI“ v LJUBLJANI
sta izšli knjigi:

Ivan Zbogar.
Zgodovinski roman. Spisal *Charles Nodier*, poslovenil *J. Krišnik.* — Ml. 8°, 198 stranij. Cena *25 kr.*, po pošti *30 kr.*

Knez Serebrjani.
Roman. Spisal grof *A. K. Tolstoj*, poslovenil *J. P.* — Ml. 8°, 609 stranij. Cena *70 kr.*, po pošti *80 kr.*

Kisla voda, kopališče Radence
pri Radgoni, via Spielfeld.
Radenška kisla voda je najboljša namizna voda.
Pojasnila daje upravljalstvo vrelca v Radencah.
RADENCE
popis in tarifi zastonj in franko.
Vsled obilnega ogljenokislika, natrona, lithiona je radvanjska kisla voda kot specifikum pri: protinu, kamnji v želodci, mehurji, ledvicah, zlati žili, bramorici, brahoru, zlatenici, želodčnih boleznih, kataru. Kopelji, stanovanja, restavracija cenó.
s svojo jako obilo „natro-lithion-kislino“. Garodovi poskusi so dokazali, da je ogljenokisli „Lithion“ pri protinu najboljši in najgotovejši zdravilo.
Zaloga: **F. Plautz** v Ljubljani, **P. Sollinger** via geppa v Trstu, **A. Mazzoli** v Gorici, **Dr. Ernst Kumpf,** lekar v Beljaku, — v Celji in Mariboru v vsaki specerijski trgovini.

CACAO
in
ČOKOLADA
VICTOR SCHMIDT & SÖHNE
ki sta pri prvej Dunajskej razstavi kuhinjske umetnosti bili odlikovani z najvišjo odliko, častnim diplomom, sta pristni samo, če imata našo uradno registrovano varstveno znamko in firmo. (856—99)
Dobiva se pri vseh boljših trgovcih in prodajalcih delikates, **v Ljubljani pri g. Petru Lassnik-u.**
Razpošilja se v provincije proti poštnemu povzetju.
VICTOR SCHMIDT & SÖHNE,
c. kr. dež. opr. tovarnarji. Tovarna in centr. razpošiljalnica
Dunaj, IV., Allegasse Nr. 48 (poleg juž. kolodvora).

FRANKLOFF-ov GRAND AMERICAN CIRCUS.
Prva leteča ekspedicija po Evropi.
Na travniku poleg Lattermannovega drevoreda.
V soboto 16. in v nedeljo 17. aprila 1887.
Vsak dan dve veliki gala-predstavi
višje konjske dresure, gimnastike, athletike, komičnih prizorov, balleta in pantomime.
Non plus ultra, kar se tiče dresure: Čudoviti voli
z nenavadnimi produkcijami na bočkab, lestvah, stopnicah, gugalnicah, katere je svobodno izučil **mr. John,** ki jih bode tudi predstavil. — Ti voli so se pred tremi tedni v Ljubljani nakupili in v tem kratkem času tako čudovito izučili.
Jahanje in predstavljanje najboljših v jahanji in drugače prosto izučenih konj, manever-kadrilje in prizori.
Nastop topne kraljice in athletinje Miss Ayda iz Royal-circusa v v Bruslji in vseh angažovanih umetnikov in umetnic.
Začetek I. predst. ob 4½. uri popoludne, II. predst. ob 7½. uri zvečer.
Cena prostorom: Sedež s številko gld. **1.20,** I. prostor **80 kr.,** II. prostor **60 kr.,** galerija **30 kr.** — Pri popoludanskej predstavi plačajo otroci polovico.
Na mnogobrojni obisk uljudno vabiti z velespoštovanjem
(254) Ravnateljstvo
Mark van Oss, koncesijonar. **L. Pförtke,** lastnik in podjetnik.
Umetniško vodstvo: **Ravnatelj L. Frankloff.**
NB. Vsekako bodo nepreklicljivo le **napovedane predstave tukaj,** ker bode že v **ponedeljek 18. aprila** predstava na **Vrhniki,** v **torek 19.** v **Postojini,** v **sredo 20.** in v **četrtek 21.** v **Gorici,** v **petek 22.** jedna, v **soboto 23.** in v **nedeljo 24.** po dve predstavi v **Trstu.**

Židovske ulice. MARIJA DRENIK. Od sv. Jurija naprej v Zvezdi, v hiši „Matice Slovenske“.
Predtiskarija. (29—14)
Bogata zaloga ženskih ročnih del, začetih in izvršenih.
Snovi za vezanje. Harlandska preja.

Izdatelj in odgovorni urednik: Ivan Železnikar. Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.